

Tilsynsnotat- Pædagogisk tilsyn Rødovre kommune 2024-2025

Pædagogisk tilsyn i: Børnehuset Bybjerget

Pædagogisk tilsynsførende: Natalia Olsen

Tilsynet er gennemført som uanmeldt

Hvert andet år gennemføres der planlagt pædagogisk tilsyn i alle Rødovre kommunes dagtilbud: offentlige, selvejende og private.

Tilsynet skal både kontrollere, at dagtilbudsloven bliver overholdt og sikre, at den pædagogiske kvalitet i dagtilbuddet udvikles med det formål at sikre børnene et godt børneliv med trivsel, udvikling, læring og dannelse som hovedformål. Tilsynet hviler på forskningen omkring den styrkede pædagogiske læreplan, med afsæt i kvalitetsparametre, som er udarbejdet af Danmarks nationale evalueringsinstitut. Tilsynet afspejler pædagogisk kvalitet med udgangspunkt i kvalitetsforståelse af struktur- proces- og resultat.

For den kommunale dagpleje gælder, at der hvert andet år i to af kommunens tre legestuer samt i to til tre private hjem føres tilsyn af de pædagogiske konsulenter. Disse tilsyn sammenfattes i én tilsynsrapport. Derudover er der tilsynsførende pædagoger ansat i dagplejen, der fører løbende tilsyn med den pædagogiske kvalitet.

Omkring halvdelen af alle tilsyn gennemføres som uanmeldte tilsyn for at tilgodese uvildighedsaspektet i videst mulig omfang. Desuden gennemføres uanmeldte tilsyn ved stikprøver i forbindelse med henvendelser, der giver anledning til opfølgning. Dette gælder alle dagtilbudstyper i Rødovre kommune. Uanmeldte tilsyn gennemføres som udgangspunkt med afsæt i tilsynsskabelonen, dog kan der være særlige opmærksomhedspunkter, der noteres i afsnittet om kontekstafklaring.

De planlagte tilsyn gennemføres i form af observation samt forudgående interviews med udvalgte medarbejdere. Ved de uanmeldte tilsyn gennemføres medarbejderinterview efter observationen. I begge former for tilsyn inddrages forældrerepræsentanter, som supplerer billedet af dagtilbuddets pædagogiske praksis med deres syn og oplevelser.

I tilsynsmaterialet inddrages der sprogvurderingsdata samt data vedrørende fordelingen mellem pædagoger og pædagogiske medhjælpere i dagtilbuddet. Data udgør en del af baggrundsmaterialet for tilsynet, der indgår i drøftelser og i den samlede vurdering af dagtilbuddets kvalitet.

Der udarbejdes en rapport på baggrund af den gennemførte observation, interview og samtaler, som danner udgangspunkt for et efterfølgende handleplansmøde med dagtilbuddets ledelse. Når handleplanen er udarbejdet, er tilsynet afsluttet og rapporten offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Rapporten starter med en kort præsentation af en overordnet ramme for tilsyn, baggrundsoplysninger vedrørende nærværende tilsyn og en samlet konklusion. Konklusionen er et sammendrag af opmærksomhedspunkterne fra tilsynets temaer.

I konklusionen benyttes tre niveauer i kategoriseringen af dagtilbuddets pædagogiske praksis.

- Generel indsats: Kontinuerligt arbejde med udvikling af kvalitet.
- Fokuseret indsats: Enkelte forhold fordrer en fokuseret indsats.
- Særlig indsats: Flere forhold fordrer en fokuseret indsats, der også følges op med nyt tilsyn, inden for seks måneder.

Tilsynet føres over følgende fire temaer:

- Pædagogik, børneperspektiv, børnesyn og sammenhæng til dagtilbuddets pædagogiske læreplan
- Trivsel, samspil og kommunikation
- Lærings- og børnemiljøer
- Dokumentation, refleksions- og evalueringskultur

Rapporten er bygget op af delkonklusioner og eksempler fra tilsynet, der tilsammen har dannet grundlag for den samlede tilsynskonklusion.

Kontekstafklaring:

Her noteres tilsynets tidsrum, sted og eventuelt tema, og det angives hvorvidt tilsynet er anmeldt eller uanmeldt.

Tilsynsobservationen er gennemført den 15. april 2024 kl. 9.00-12.45.

Medarbejderinterview fandt sted den 17. april 2024.

Datagrundlag:

Her noteres antal børn, der blev sprogvurderet i dagtilbuddet inden for det seneste år samt dagtilbuddets og konsulentens bemærkninger i denne forbindelse.

Der er blevet i alt sprogvurderet 15 børn i børnehuset Bybjerget i løbet af 2023, heraf blev da vurderet fire 3-årige. Desuden skal der bemærkes, at to af de 3-årige børn i huset fravalgte sprogvurderingen på grund af manglende dansk-sproglige kompetencer.

Desuden noteres der fordelingen mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere i det pågældende dagtilbud. Bemærkningerne i forhold til denne noteres her ligeledes.

Konklusion på den pædagogiske praksis:

Forord:

Børnehuset Bybjerget er et integreret dagtilbud, der rummer 32 vuggestuebørn samt 64 børnehavebørn.

Vuggestuen og børnehaven var selvstændige huse frem til 01.06.2022, herefter er det blevet ét hus. Børnehuset har arbejdet kontinuert med sammenlægningsprocessen og har nået langt – bl.a. er der udarbejdet et fælles pædagogiske læreplan, som afspejler den fælles pædagogiske ambition og det billede af den pædagogiske praksis, som børnehuset Bybjerget stræber hen imod.

Generelt fremstår Bybjergets pædagogiske praksis som velfungerende, dog med varierende kvalitetsniveau. Gennem hele observationen mødte tilsynsførende flere glade børn og engagerede voksne. Der ses flere eksempler på gode interaktioner mellem børn og voksne samt børnene imellem. De fleste voksne fremstår engagerede, positive og opmærksomme på børnenes tegn og initiativer. Dog ses der også flere eksempler, hvor der ses manglende initiativ og aktiv inddragelse i børnerelaterede aktiviteter fra de voksnes side. Dette gælder især børnehavens timer på legepladsen om eftermiddagen. Vuggestuens pædagogiske praksis fremstår mere ensartet både udenfor og indenfor.

Børnehuset Bybjerg har netop afsluttet en vellykket sammenlægningsproces. Processen afspejles i læreplanen og kan spores i medarbejderinterviewet. Der kan med fordel sættes fokus på organisering og strukturering af dagligdagen herunder voksenpositionering, optimering af læringsmiljøer, og dermed udvidelse af børnenes deltagelsesmuligheder. Husets refleksions- og evalueringskultur kræver ligeledes opmærksomhed. Generelt er ledelsesmæssige opmærksomhed og understøttelse af både sammenlægnings- og kvalitetsudviklingsprocessen nødvendig og vigtig for, at huset kan opnå en succes og indfri de pædagogiske mål, som er præsenteret i læreplanen.

Generel indsats:

Det fremstår tydeligt af observationen, medarbejderinterviewet samt læreplanen, at Bybjergets pædagogiske praksis er under udvikling. Det gode relationsarbejde samt personalets opmærksomhed på børnenes sproglige udvikling kan med fordel fastholdes og udbredes til alle stuer og hos alle medarbejdere.

Børneperspektivet, som fremhæves i læreplanen og i medarbejderinterviewet bør fremtræde tydeligere i praksis. Der kan med fordel arbejdes videre med udvikling af det psykiske arbejds- og læringsmiljø i hele huset for at sikre de optimale rammer for børnenes trivsel, udvikling og læring gennem hele dagen. Især i børnehaven er det fysiske læringsmiljø udfordret af bygningens indretning. Det ses, at børnehuset forsøger at minimere dette ved hjælp af møbelplacering og positionering af både voksne og børn fx ved frokost eller ved aktiviteter. Det æstetiske læringsmiljø kan med fordel optimeres ved at rydde op på stuerne og i garderoberne, herunder gennemgå legetøjskasser, så indholdet stemmer overens med mærkaterne på kasserne.

Det gode arbejde med at understøtte og udvikle børnenes sprog, som finder sted både i vuggestuen og børnehaven kan med fordel styrkes. Der ses flere gode eksempler på nogle sprogstimulerende samtaler ved frokosttiden og ved aktiviteterne. Det vil gavne det generelle læringsmiljø i huset og dermed forbedre børnenes deltagelsesmuligheder, hvis den sproglige opmærksomhed bliver skærpet hos samtlige

medarbejdere. Der kan overvejes, hvorvidt systematisk sprogvurdering af fx alle 3-årige i huset kan bidrage til kvalitetssikring i sprogarbejde, da arbejde med sprogstimulering af de enkelte børn dermed bedre kan tilrettelægges og målrettes på baggrund af sprogvurderingsresultater. Desuden kan resultaterne analyseres på stue- eller institutionsniveau og bidrage til opkvalificering af den pædagogiske praksis generelt.

Fokuseret indsats:

Ved observationen fremstår det tydeligt, at der bør sættes fokus på organisering og koordinering af voksenpositionering især ved udendørsaktiviteter. Der opleves flere konstruktive samspilssekvenser mellem børn og voksne samt børnene imellem. Her lykkedes de voksne med at deltage i børnenes lege på børnenes opfordringer eller uden, hvor de understøtter og udvider legen på en optimal måde. Desværre ses der ligeledes nogle mindre hensigtsmæssige interaktioner mellem nogle børn, som de tilstedeværende voksne enten overser eller håndterer på en måde, hvor de ikke lykkedes med at guide børnene gennem situationen til et mere hensigtsmæssigt handlemønster. Derfor bør der sættes fokus på de voksnes rolle i de forskellige situationer og omstændigheder, herunder at alle tilstedeværende er klar over deres egen rolle og forventninger til deres ageren, og samtidigt sørger for, at alle voksne har overblik over rollefordelingen. Arbejdet kan med fordel startes ved en undersøgelse af den nuværende praksis, så medarbejderne selv kan opdage de elementer af organiseringen i den daglige pædagogiske praksis, hvor voksnes samarbejde, koordinering og pædagogisk indsats generelt fungerer optimalt, for efterfølgende at gøre det muligt at udbrede den praksis til de øvrige tidspunkter. Denne udviklingsproces vil kræve ledelsen tæt på i dagligdagen for at sikre tilstrækkelig motivation og fokus gennem hele processen.

Den ovennævnte proces kan ligeledes bidrage til udviklingen af husets refleksions- og evalueringskultur. Det fremgår af medarbejderinterviewet, at der gøres brug af flere forskellige værktøjer og metoder - "Alle med", DPU (Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse), SMTTE, refleksionskort fra EVA, dog bemærker medarbejderne, at ingen af metoderne bruges konsekvent eller systematisk. Det bemærkes, at medarbejderne benytter fx SMTTE-modellen som en overordnet ramme for refleksion i planlægningsprocesser, men der bruges kun nogle enkelte elementer og kun i mundtlig form. Der bør arbejdes videre på systematik i forhold til brugen af refleksions- og evalueringsredskaber. Desuden bør der sættes større fokus på evalueringen både i forhold til de konkrete pædagogiske aktiviteter og i forhold til udvikling og justering af de forskellige elementer af husets pædagogiske praksis med henblik på kvalitetsudvikling generelt. Især bør der sættes fokus på dokumentation ved overgange og i forhold til forældresamarbejde fx ved de årlige forældresamtaler.

Ledelsen oplyser, at der systematisk bruges et internt udarbejdet evalueringsredskab på alle stuer. Desuden gennemføres der pædagogisk evaluering ved hjælp af materialet *Alle er med* i børnehaven hver oktober og april.

Særlig indsats:

Intet at bemærke

Pædagogik, børneperspektiv, børnesyn og sammenhæng til dagtilbuddets pædagogiske læreplan

Vi ser efter:

Hvordan den oplevede pædagogik ved tilsynet har sammenhæng til den pædagogiske læreplan. Der ses endvidere efter, hvordan barnets væsen har værdi i sig selv. Hvordan børnene støttes og værdsættes. Hvordan børnenes initiativer understøttes, og hvilken ramme der sættes for, at børnene støttes i deres dannelse gennem italesættelser og den pædagogiske rammesætning.

Delkonklusion:

Børnehuset Bybjerget beskriver det pædagogiske fundament i husets læreplan, hvor børnesyn optager en central plads. Ifølge læreplanen er personalet optaget af, at *"alle børn har en tryk og udviklende hverdag, hvor vi (personalet) med nærvær og omsorg vil opfordre barnet til at udfordre sig selv og møde verden med nysgerrighed, lyst og mod."* Desuden er der i læreplanen sat fokus på børns deltagelsesmuligheder, ret til leg og medbestemmelse. Der er ligeledes defineret at, *"der er det pædagogiske personalets ansvar, at barnet føler sig set og forstået, og at barnet oplever, at det har en demokratisk stemme."*

Det fremgår tydeligt af medarbejderinterviewet, at personalet er optaget af, hvordan de tanker og ideer, der er beskrevet i læreplanen kan realiseres i den daglige praksis. For eksempel stræber hele huset mod at arbejde med mindre grupper af børn, da personalet oplever, at det er nemmere for børnene at opleve succes ved de forskellige aktiviteter, når gruppen er mindre. For at sikre de voksnes mulighed for at være nærværende uden forstyrrelser eksperimenterer stuerne med positioneringsskemaer, organisering af lege på tværs af huset, hvor grupperne bliver dannet på baggrund af børnenes interesser og de enkelte børns nærmeste udviklingszone.

I observationen ses der også flere eksempler på en god pædagogisk praksis, hvor der er plads til fleksibilitet, som tilgodeser de forskellige børns behov. Fx kan det observeres ved frokost, når nogle børn har brug for lidt længere tid til at blive færdig med frokost, eller ved en aktivitet, hvor nogle børn har behov for at være tæt på en voksen. De voksne fremstår for det meste omsorgsfulde, opmærksomme på børnenes signaler, guidende. Der ses eksempler på, at personale ved samtaler med børn forklarer nogle ord og begreber og opmuntrer børnene til fortsat deltage i aktiviteter og samtaler.

Samtidigt ses der flere situationer, hvor der er behov for at de voksne går ind i udfordrende og til tider konfliktfyldte situationer mellem børn på en mere aktiv måde og bliver mere vedholdende i deres vejledning og støtte. Fx hvis der opleves en konflikt mellem to eller flere børn eller en leg, der får en u hensigtsmæssig drejning, bør de voksne ikke nøjes med at oplyse børnene om, at deres leg er u hensigtsmæssig. De voksne kan i stedet for guide børnene til en anden type leg, tilbyde dem nogle alternativer og hjælpe børnene med at fastholde en konstruktiv leg og positiv tone. Det samme gør sig gældende i forhold til børnenes sprogbrug, der til tider i børnehaven fremstår u hensigtsmæssig. De voksne bør være opmærksomme på deres ansvar som rollemodeller. I denne sammenhæng vil det også være gavnligt at øge samarbejde med forældrene. Det konstruktive fokus på børnenes sprogudvikling generelt, herunder ordforrådsudvikling, bør udbredes fra vokseninitierede aktiviteter og rutinesituationer til fx børneinitierede lege på legepladsen. Det kræver aktivt stillingstagen vedrørende voksenpositionering og koordinering af den pædagogiske opmærksomhed og indsats gennem hele dagen. De gode intentioner om at skabe trygge legefællesskaber

og om at understøtte børnenes dannelse og læring, der beskrives i husets læreplan, bør således styrkes i den daglige pædagogiske praksis.

Eksempler:

Vuggestuen, kl. 9.30

To børn og en voksen sidder på en stue på madrassen og synger.

”Inde i min hånd – inde i min hånd – har jeg et rasleæg!”

Den voksne viser ægget og børnene udviser overraskelse.

Det er primært den voksne, der synger, men børnene hjælper aktivt til med maracas og rasleæg. Den voksne roser børnene for deres bidrag efter hver sang: ”Hvor er I gode! Det var så godt, at du (barn X) kunne hjælpe mig med rytmen med maracas!”

Børnenes forsøg på at synge med bliver også belønnet: ”Hvor er I dygtige! I hjælper mig med at synge og synger med!”

Et af børnene ser ud til at deltage aktivt med rasleæg, men barnet har en sut i munden og derfor ikke kan synge med. Når den voksne spørger, om der skal synges navnesang, nikker børnene meget aktivt. Så siger den voksne: ”Hvor er du dygtig! Kunne du tænke dig at synge med?” Barnet nikker. ”Lad os se, om du kan undvære din sut.” Den voksne strækker hånden frem, barnet holder op med at holde på sutten og den falder ned i den voksnes hånd. Den voksne gemmer sutten inde i et legehus, der står ved siden af. Sangaktiviteten går videre, og nu synger begge børn med.

Vuggestuen, kl. 10.50

To voksne og syv børn sidder på en stue ved tre borde: to børn og en voksen, to børn og en voksen, tre børn sidder ved et bord for sig. Alle er klar til maden og venter på madvognen.

Et barn nysser – de to voksne på stuen kigger på barnet og siger: ”Prosit, X!” Ingen tilbyder at tørre næsen på barnet.

Den fælles samtale fortsætter: ”Hvor er det dejligt, at vi får risengrød i dag!” Børnene siger i kor: ”Jaaa! Risengrød!”

Den ene af de voksne henvender sig til de to børn, der sidder ved bordet: ”Er I sultne?” Børnene svarer: ”Ja!” ”Glæder I jer til risengrød?” Begge børn nikker.

Maden kommer ind og den varme risengrød bliver fordelt på bordene og på tallerknerne. De voksne advarer børnene: ”Risengrøden er varm, så den skal lige køle lidt af. I kan tage skeen med grøden og puste på den, så bliver den hurtigere lun.” Børnene følger rådet. Barn X har svært ved at puste på grøden. Den voksne kigger og spørger: ”Klarer du det, barn X?” Barnet nikker.

Ved et andet bord nysser barn Y. Den voksne ved bordet siger: ”Prosit! Øj, barn Y – din næse trænger til at blive tørret. Jeg henter lige papiret og tørrer din næse, ik?” Barnet nikker. Den voksne rejser sig op og

henter papiret. Barnet vender hovedet mod den voksne, så det bliver nemmere for den voksne at tørre næsen. På vej til skraldespanden ser den voksne det første barn, som nøs for et stykke tid siden: "Barn X, din næse kunne også godt trænge til at blive tørt. Skal jeg ikke ordne det med det samme?" Barnet nikker. Den voksne henter papir og tørrer barnets næse. Frokost fortsætter.

Børnehaven, kl. 11.25

Børn og voksne er ved at afslutte frokost på stuen. Et par mindre børn fra en anden stue dukker op.

Barn X peger på børnene og spørger den voksne, som sidder ved siden af: "Hvorfor er de her?"

Den voksne svarer: "Det er fordi, de skal sove her, mens vi er ude på legepladser."

"Men hvorfor skal de sove?"

"Ja, der er jo fordi, de er trætte, så skal de sove. Og så sover de her."

"Men jeg er også træt og vil gerne være her og slappe af."

"Men du er alt for stor til at sove, så nu skal vi pakke de sidste ting og komme ud på legepladsen!"

Trivsel, samspil og kommunikation

Vi ser efter:

Hvordan børnene ser ud til at trives i samspillet med de andre børn og de voksne. Vi ser efter, hvordan kommunikationen er mellem børnene, og hvordan kommunikationen er mellem børnene og de voksne. Ligeledes ses der på den interne kommunikation medarbejderne imellem. Endvidere vurderer tilsynet, hvordan den forældrerettede kommunikation har sammenhæng med dagtilbuddets målsætninger. Der ses på kommunikationen mellem dagtilbud og forældre: Hvordan kommunikeres der digitalt, og hvordan foregår den daglige kommunikative interaktion personale og forældre imellem.

Delkonklusion:

Overordnet efterlader tilsynsobservationen et indtryk af, at børn og voksne trives i børnehuset Bybjerget. Der observeres flere positive interaktioner mellem børn og voksne samt børnene imellem. De fleste børn virker trygge og nysgerrige på, hvad der foregår omkring dem, hvilket især gælder børnehavebørnene. I de tilfælde, hvor fx vuggestuebørn udviser utryghed i forbindelse med tilsynsførendes tilstedeværelse er personalet gode til at aflæse børnenes signaler og tilbyder børnene den tryghed, der skal til, for børnene igen kan slappe af.

Under frokostsituationen ses der flere positive kommunikationssekvenser, hvor både børn og voksne deltager med interesse, der refereres til tidligere samtaler og introduceres nye emner. Det skal bemærkes, at kommunikations- og samspilskvalitet varierer fra medarbejder til medarbejder. Derfor bør der sættes fokus på, hvordan ledelsen og medarbejderne kan støtte hinanden i at optimere kommunikationskvalitet i

dagligdags praksis gennem hele dagen. Der bør generelt overvejes udvikling af en systematisk feed-back-kultur i huset.

Der kan med fordel arbejdes på en bedre afstemning imellem medarbejderne i de forskellige situationer i løbet af dagen. Dette vil kræve systematisk koordinering af de voksnes ressourcer, hvilket fungerer optimalt på flere stuer og især i forbindelse med de planlagte aktiviteter.

I medarbejderinterviewet peger medarbejderne på, at den digitale kommunikation med forældrene til tider bliver udfordret, men det fungerer godt med forældresamtaler, der afholdes en gang om året og efter behov.

Eksempler:

Vuggestuen, kl. 9.45

Fem voksne og elleve børn er ude på legepladsen. De har aktivitet med fællessang.

Børn og voksne står i rundkreds og synger forskellige sange – *Jeg gik mig over sø og land, Hoved, skulder, knæ og tå* osv. Alle sange kræver nogle forskellige bevægelser. De fire voksne viser børnene bevægelser og synger for, så de hjælper børnene. Den femte medarbejder står også med i rundkredsen, men kigger bare på. Et barn bliver opmærksom på den voksne og forsøger at vise fagter, der passer til sangen til den passive voksen og forsøger at tiltrække de andres voksnes opmærksomhed. Da sangen er færdig, spørger den voksne barnet: "Hvad så, X?" Sangaktiviteten er slut og barnet har travlt med at finde en ny beskæftigelse.

Flere børn er interesserede i cykler. Et af børnene finder en stor cykel og forsøger at cykle på den. En af de voksne ser det og tilbyder barnet sin hjælp: "Ej, Y, den cykel, du har fundet, er alt for stor til dig! Skal vi ikke finde en mindre cykel, som vil passe bedre og som du nemmere kan cykle på?" Barnet nikker og følger efter den voksne.

Børnehaven, kl. 12.10

Stort set alle børnehavebørnene er ude på legepladsen med tre voksne. Nogle børn leger i sandkassen, nogle cykler, nogle går rundt, andre sidder ved et bord med magneter. Fem børn går rundt sammen. De leger en slags rolleleg, hvor de deler sig i to grupper og skal kæmpe mod hinanden. Det ser ud til, at børnene slås med hinanden for sjov til at starte med. Legen hurtigt bliver voldsom og et af børnene virker ked af det. En af de voksne kommer forbi børnene og ser situationen: "Hvad sker der her? I skal ikke slå hinanden. I må finde på noget andet at lege med." Børnene kigger på den voksne og på hinanden. Den voksne gentager: "I må ikke slå, okay?" Den voksne går videre. Børnene står og sparker lidt til jorden, men bliver hurtigt optaget af den samme leg. Igen bliver legen for voldsom for et par børn, som vælger at trække sig, men de kommer ind i legen igen. Situationen gentager sig: en af de voksne kommer forbi og fortæller til børnene, at de ikke skal slås og må finde på en anden leg. Denne gang kommer børnene til gyngen. Der gynger nogle mindre børn. Børnene, der lige er kommet til, spørger, om de må være med til at gynde. Nogle af de børn, der har gynget, hopper af og går. Et par børn bliver på gyngen og siger, at de andre godt må være med. De alle begynder at gynde sammen. De nyankomne børn gynder højt og stærkt. De øvrige børn siger, at de gerne vil af gyngen. Børnene er optaget af at gynde, de griner og lægger ikke mærke til dem, der ønsker at hoppe af. Endnu en voksen kommer forbi og siger til børnene, at de skal stoppe og lade

dem, der ikke ønsker at gyngede mere, komme af. Desuden skal børnene lade være med at gyngede så højt. Den voksne tager imod de børn, der ikke vil gyngede mere, og går med dem videre. Kort tid efter hopper børnene af gyngeden og går i gang med slås-legen igen.

Lærings- og børnemiljøer

Vi ser efter:

Hvordan de pædagogiske læringsmiljøer er tilrettelagt. Hvordan det inddrager hensynet til børnenes perspektiver, deltagelsesmuligheder, børnefællesskaber og børnenes forskellige forudsætninger for læring. Der skelnes mellem de relationelle læringsmiljøer og den fysiske rammesætning af de pædagogiske lærings- og børnemiljøer. Der ses efter vekselvirkning i lege og de pædagogiske aktiviteter- både i de planlagte og spontane lege og aktiviteter. Børnemiljøerne betragtes ud fra tre forskellige perspektiver: det fysiske, det æstetiske og det psykiske.

Delkonklusion:

Gennem observationen ses der flere velfungerende læringsmiljøer i hele huset.

Det fysiske læringsmiljø bliver til tider udfordret af bygningens planløsning, men personalet ser ud til at opnå succes med at rammesætte mindre rum i rummet og tilbyde plads til mindre grupper af børn. Dette er især tydeligt ved indendørs aktiviteter og rutinesituationer som fx frokost. Det lykkes også ved de kreative aktiviteter i løbet af formiddagen og delvist ude på legepladsen, hvor nogle voksne tager nogle materialer og legetøj ud og placerer dem ved de forskellige borde. For at sikre endnu bedre deltagelsesmuligheder for alle børn kan der ses på optimering af fx opbevaring af legetøj. Desuden kan der med fordel arbejdes på at styrke voksenpositionering gennem dagen, så børnene sikres muligheden for at få kontakt til en voksen.

Legepladsens indretning giver børnene rig mulighed for at udvikle grovmotoriske færdigheder, men der mangler interesse fra voksnes side til at understøtte børnene og deres leg. Dermed savnes der den voksnes understøttelse af fx brugen af boldbanen eller af de andre grovmotoriske områder på legepladsen.

Der ses flere voksenarrangerede og –styrede aktiviteter både i vuggestuen og i børnehaven af høj kvalitet. Fx sang- og legaktivitet i vuggestuen, hvor de nærværende voksne følger børnenes initiativer, afkoder børnenes signaler og befinder sig konstant i børnehøjde. Det samme gør sig gældende i frokstsituationerne samt ved flere mindre sekvenser på legepladsen i børnehaven, hvor der opbygges høj kvalitets læringsmiljøer i mindre grupper ved bordene. Der kan med fordel arbejdes videre med kvalitetsudvikling i andre sammenhænge.

Det fremstår tydeligt, at det psykiske læringsmiljø er meget afhængigt af de voksnes bidrag og ageren i de forskellige situationer. Det anbefales, at Bybjerget undersøger, forholder sig kritisk og eventuelt justerer rollefordeling og indbyrdes forventninger til hindandens bidrag til husets læringsmiljøer og dermed til kvaliteten af den pædagogiske praksis i huset.

Eksempler:

Vuggestuen, kl. 9.55

En af de voksne på vuggestuens legeplads har fundet kridt frem og er i gang med at tegne forskellige ting på asfalten. Der er allerede tegnet et træ, sol og andre ting. Nu kommer der et barn, der stiller sig ved siden af den voksne og peger på sine fødder. Den voksne spørger, om barnet vil have tegnet fødder og sko? Barnet griner og nikker tilbage. Så bliver der tegnet sko og fødder. Når flere fødder er tegnet, kigger alle på dem og siger: "Se, vores fødder er forskellige – jeres fødder er små og mine fødder er store!"

Børnehaven, kl. 11.15

På en stue sidder børn og voksne klar til frokost. Et par børn og en voksen er i gang med at dele madpakker ud. 17 børn er fordelt ved fire borde. Der er tre voksne i alt på stuen: den ene sidder ved et af bordene med nogle børn, den anden deler madpakker ud, den tredje voksen står ved en reol med en computer.

Et barn henvender sig til den voksne, der sidder ved barnets bord: "Vores elevator er igen i stykker!" "Det er godt nok tit den er i stykker! Er det nu tredje gang siden sidste uge?" spørger den voksne. Barnet svarer: "Nej, den var i stykker tre gange i sidste uge, og nu er det fjerde gang. Med den går hele tiden i stykker, så vi er nødt til at tage trappen." Den voksne nikker og tilføjer: "Det er vel også okay at tage trappen, det er sundere, end at tage elevatoren." Flere børn ved bordet nikker og siger: "Ja, det er bedre at tage trappen!"

Den voksne er nu i gang med at pakke sin mad ud. Det er en bagel. Et af børnene spørger: "Har du en donut med i madpakken?" Den voksne smiler og svarer: "Det kunne godt se sådan ud, men det er det ikke. Det er en bagel. Det er nemlig en bagel med tunsalat. Donuts er meget søde, men bagels er det ikke. Det er en slags bolle, som har den samme form som en donut. Jeg tror ikke, at tunsalat vil smage så godt i en donut!" Alle børnene ved bordet griner og siger: "Nej, ad – donut med tunsalat – nej, det smager ikke godt!" Frokosten fortsætter med både maden og samtalen.

Ved et andet bord sidder der nogle børn sammen med en anden voksen. Den voksne henvender sig til et barn: "Hvem har lavet din madpakke? Hvad har du i din madpakke i dag?" Barnet, som er blevet spurgt, når ikke at svare, før et andet barn konstaterer: "Man må altså ikke snakke, når man sidder ved bordet, har I glemte det?" Den voksne vender sig om og opdager, at barnet spiser en kiks: "Spis først en mad, og så kiks bagefter!"

Endnu et barn henvender sig til den voksne: "Må jeg tage min bil med ud på legepladsen?" Den voksne svarer: "Skal jeg gætte, om du har en bil med i børnehaven i dag?" "Ja, gør det!" siger barnet og griner. Den voksne gætter, at barnet har en bil med i børnehaven i dag. Så går snakken videre.

Dokumentation, refleksions- og evalueringskultur

Vi ser efter:

Hvordan den pædagogiske dokumentation og dataindsamling er tilrettelagt. Der ses ligeledes efter, hvilken systematik for refleksion og evaluering der er til stede. Hvilke metoder og strategier benyttes for at opnå husets pædagogiske mål og for at skabe evaluering og udvikling af dagtilbuddets pædagogik.

Delkonklusion:

I medarbejderinterviewet fortæller personalet om, at der i Bybjerget er fokus på i løbet af formiddagen at arbejde i mindre grupper. Grupperne bliver sammensat på baggrund af børnenes nærmeste udviklingszone. Personalet bruger forskellige vurderingsredskaber som fx Alle med, DPU og et materiale, der er udviklet i huset med inspiration fra TOPI. Materialet blev præsenteret for hele personalegruppen på personalemødet i april. Nu arbejdes der med implementeringen og personalet bruger skemaet halvårligt henholdsvis i oktober og maj.

Medarbejderne fortæller ligeledes, at huset har fokus på voksenpositionering, og især har været optaget af de voksnes rollefordeling på legepladsen. Der blev i denne forbindelse eksperimenteret med den gule vest, som skulle signalere en tilgængelig voksen, så de øvrige medarbejdere havde mulighed for fordybelsen.

Huset har en fast mødestruktur med stuemøder, møder med PRT-erne, forældremøder og –samtaler, personalemøder samt MED- og TRIO-møder. Der er skabt en fast struktur på personalemøder, der sikrer, at hele huset har noget af tiden samlet, og hver afdeling har tid til at arbejde med nogle emner, som er aktuelle for dem.

For at styrke refleksionskultur i huset bruges der SMTTE og refleksionskort fra EVA. Dog understreger medarbejderne, at bruges af disse redskaber kunne være mere konsekvent.

Eksempler:

Hver dag lægger alle stuer opslag på AULA om de gennemførte aktiviteter, som er tilgængelige både for personalet og for forældrene. Det er aftalt og medarbejderne øver sig på at have følgende punkter med i opslaget:

- Beskrivelse af aktiviteten
- Forklaring med de pædagogiske og didaktiske overvejelser og begrundelser
- Fokussang eller leg, der knytter sig til aktiviteten
- Hvordan kan forældrene understøtte aktiviteten derhjemme

Der er kommet positive tilkendegivelser fra de forældre, som læser opslag. Dog er personalet opmærksomme på, at flere forældre ikke følger dagligt med på AULA.

Generelt prioriterer personalet daglige dialoger med forældrene, der som regel sker i afleverings- og afhentningssituationer. Men de er også optaget af, hvordan de kan optimere kommunikationen om de pædagogiske budskaber, så de fanger forældrenes interesse.

Bybjerget kan med fordel gennemføre en evaluering af den nuværende dokumentationspraksis, hvor forældre kan inddrages som aktive deltagere. Målet for denne undersøgelse kan være at finde ud af, hvordan personalet kan formidle de pædagogiske overvejelser til forældrene, så alle forældre får et indblik i dem.